

Het kan wél

Verkiezingsprogramma 2026–2030

D66
gilze en rijen

Het kan wél in Gilze en Rijen

Voorwoord

Wie met inwoners van Gilze en Rijen spreekt hoort vooral één wens: minder praten en meer doen. Mensen zien te vaak dat goed onderhoud en plannen blijven liggen. Dat kan anders - en dat móét anders. D66 kiest voor aanpakken en doorpakken samen met inwoners.

Acht jaar geleden was dit voor mij de reden om de politiek in te gaan. Ik geloof in de kracht, kennis en betrokkenheid van inwoners. Zij wonen hier, zij weten wat werkt en waar het schuurt. Daarom stoppen we met afvinkparticipatie en maken we écht ruimte voor ideeën van inwoners. Niet als formaliteit maar als startpunt. Wat goed is, voeren we uit.

D66 is een partij van ideeën én van doeners. Wij luisteren - aan de keukentafel, op straat, bij verenigingen en ondernemers - en zetten wat we horen om in actie. Vaak zit de oplossing niet in grote budgetten of ingewikkelde plannen maar in gezond verstand, creativiteit en samenwerking. Dáár maken wij het verschil.

De afgelopen jaren heeft D66 laten zien dat verandering mogelijk is. Niet met grote woorden of dure plannen maar door samen met inwoners stappen te zetten die wél lukken. Juist kleinere concrete verbeteringen - vaak ontstaan vanuit initiatieven van inwoners - kregen vorm doordat D66 bleef luisteren, bleef aandringen en bleef doorzetten.

Dit verkiezingsprogramma is geen wensenlijst maar een werkprogramma. Een uitnodiging om samen vooruit te gaan. Om door te pakken op betaalbaar wonen, veilige straten, sterke voorzieningen en een groene leefomgeving. Concreet, haalbaar en stap voor stap.

D66 wil een gemeente die doet wat ze belooft. Die dichtbij inwoners staat. En die niet blijft hangen in praten maar vooruitkijkt én handelt.

Wij kiezen bewust voor de positieve krachten in onze gemeente. Voor de toekomst.

Het kan wél - als we het samen doen.

Antoniet Krol

Lijsttrekker D66 Gilze en Rijen

Inhoudsopgave

1. Wonen	7
• 30% sociaal, gemeentebreed	8
• Tempo maken met bouwen	8
• Bouwen voor jong én oud	8
• Woningnood aanpakken begint in de achtertuin	8
• Voorrang voor inwoners van Gilze en Rijen	8
• Bouwen voor mensen en gemeenschappen	9
• Wonen met respect voor natuur en landschap	9
2. Betrokken gemeente	10
• Burgerinitiatieven, inspraak en een sterke lokale democratie	11
• Open, transparant en duidelijk	11
• Van afvinkparticipatie naar echte betrokkenheid	11
• Dichtbij inwoners, samen aan de slag	11
• Jongeren doen mee	11
• Geen onnodig en veel te duur nieuw ambtenarenkantoor	12
• Een toekomstbestendige en betaalbare gemeente	12
• Een servicegerichte en betaalbare ambtenarenorganisatie	12
• Bestuurlijke heroriëntatie	12
• Besparing op de 'overhead' van de ambtenarenorganisatie	13
• Financieel gezond en eerlijk	13
3. Gezond klimaat	14
• Gezond, groen en toekomstbestendig	15
• Koele straten door meer groen	15
• Schone lucht: verstandig omgaan met houtstook	15
• Water: schoon, eerlijk en toekomstgericht	15
• Een schone bodem als basis	16
• Vitaal ouder worden en samen leven	16
• Minder overlast, meer rust	16
• Sterk in de regio	16
• Klimaatbestendige natuur en wijken	17
• Meer groen in de wijk	17
• 3-30-300: groen dat werkt	17
• Samen voor water	17
• Een modern en robuust riool	18
• Water vasthouden in plaats van afvoeren	18
• Samen voor een schone omgeving	18
• Beter onderhoud, zichtbaar resultaat	18

4. Duurzaamheid	20
• Natuur als fundament	21
• Een sterk en toegankelijk buitengebied	21
• Samen werken aan natuurherstel	21
• Landbouw in balans met natuur en gezondheid	21
• Schone energie: lokaal opgewekt, lokaal gebruikt	22
• Woningverduurzaming: iedereen moet mee kunnen doen	22
• Betaalbare alternatieven voor aardgas	22
• Realistisch, eerlijk en met tempo	22
5. Economie	24
• Sterk, lokaal en toekomstgericht	25
• Sterke bedrijventerreinen, sterke economie	25
• Niet te groot, wél passend	25
• Werk dat waarde toevoegt	25
• Slim omgaan met schaarse ruimte	25
• Méér echte banen -kansen voor mensen	26
• Een gemeente die meedenkt	26
• Duidelijke keuzes waar nodig	26
• In balans met leefbaarheid en landschap	26
6. Sociale gemeente	28
• Onderwijs: gelijke kansen, dichtbij en toekomstgericht	29
• Een sterke start voor ieder kind	29
• Sterke scholen in alle dorpen	29
• Rijke schooldag: leren met hoofd, hart en handen	29
• Toegankelijke en toekomstbestendige schoolgebouwen	29
• Onderwijs samen met de omgeving	30
• Menselijk, dichtbij en voor iedereen	30
• Goede zorg dichtbij de mensen	30
• Toegankelijke en sterke (jeugd)zorg	30
• Toegankelijke zorgondersteuning (via o.a. de WMO) met maatwerk	31
• Geen bezuinigingen op het sociaal domein	31
• Sterke lokale teams voor zorg en ondersteuning	31
• Armoede hoort niet in Gilze en Rijen	31
• Inclusie: iedereen hoort erbij	32
• Toegankelijke voorzieningen voor ouderen en anderen die moeilijk te been zijn	32
• Eenzaamheid voorkomen	32
• Waardige zorg en prettig wonen	33
• Ontmoeting dichtbij	33

7. Vervoer en veiligheid	34
• Veilig, duurzaam en verbonden	35
• Fiets voorop: snel, veilig en aantrekkelijk	35
• Openbaar vervoer dat werkt	35
• Autoluw waar het kan, bereikbaar waar het moet	35
• Veilige straten en duidelijke regels	36
• Parkeren: eerlijk, groen en toekomstgericht	36
• Verkeersveiligheid krijgt topprioriteit	36
• Verkeersveiligheid in wijken en buitengebied	36
• Veilig voelen, dag en nacht	36
• Spoor en bereikbaarheid: voorbereid op de toekomst	37
• Zichtbare wijkagenten en BOA's	37
• Gerichte aanpak tegen huiselijk geweld en femicide	37
8. Sport en cultuur	38
• Samen maken we de gemeente	39
• Sterke verenigingen, sterke gemeenschap	39
• Culturele activiteiten	39
• Ruimte en kansen voor jongeren	39
• Bouwlocaties voor carnavalswagens	40
• Samen oud & nieuw vieren	40
• Meer kunst, cultuur en evenementen	40
Verantwoording	41

Hoofdstuk 1

Wonen

Wonen

Wonen is de basis van een goed leven. Een betaalbaar en passend thuis geeft rust, zekerheid en perspectief. Daarom kiest D66 Gilze en Rijen voor bouwen voor onze eigen inwoners. Niet voor de markt maar voor starters, jonge gezinnen, doorstromers en ouderen. Iedereen moet in zijn eigen dorp kunnen blijven wonen – of er weer naar terug kunnen keren. Dat versterkt de leefbaarheid en de toekomst van onze dorpen.

30% sociaal, gemeentebreed

Wij kiezen voor een ambitieuze én uitvoerbare aanpak. Minimaal 30% van alle nieuwbouw in de gemeente is en blijft sociaal. Niet als starre norm per project maar als een gezamenlijke opdracht voor de hele gemeente.

Tempo maken met bouwen

De afgelopen jaren zijn er woningbouwprojecten gerealiseerd in Gilze, Rijen en Molenschot, zoals Wendel-Zuid, Laarspad, de oude Kringlocatie en het voormalige Kin-terrein. Maar het tempo moet omhoog. Tussen de Leijen moet nu eindelijk gebouwd én bewoond worden. In Rijen liggen nog kansen op inbreidingslocaties zoals de spoorzone en andere plekken in het dorp. Die pakken we actief op.

Bouwen voor jong én oud

Gilze en Rijen vergrijsst. Daarom richten we nieuwbouw nadrukkelijk op senioren die willen doorstromen uit een eengezinswoning in de buurt waardoor er weer woningen vrijkomen voor gezinnen.

Tegelijkertijd bouwen we meer woningen voor starters. Woningssplitsing maken we onder duidelijke regels eenvoudiger. Bij nieuwbouw geldt een zelfbewoningsplicht om speculatie tegen te gaan. Ook leegstand pakken we aan: in 2025 stonden er circa 140 woningen leeg – dat zijn er 140 te veel.

Woningnood aanpakken begint in de achtertuin

We maken het mogelijk om sneller en eenvoudiger extra woningen in de tuin te realiseren ook zonder mantelzorgindicatie. Zo ontstaat direct woonruimte voor kinderen, starters en anderen die dringend een woning zoeken. Geen onnodige vergunningen wel heldere regels voor formaat, locatie en veiligheid. Slim ruimtegebruik levert snel extra woningen op.

Voorrang voor inwoners van Gilze en Rijen

Bij nieuwe koopwoningen maken we stevige afspraken met projectontwikkelaars om starters, doorstromers en terugkeerders naar Gilze en Rijen voorrang te geven. Ook bij huurwoningen is maximale voorrang voor eigen inwoners het uitgangspunt. We benutten alle juridische en praktische mogelijkheden via afspraken met woningcorporaties en private verhuurders.

Wonen

Bouwen voor mensen en gemeenschappen

In alle kernen zorgen we voor een woningaanbod dat past bij elke levensfase: betaalbaar, duurzaam en toekomstbestendig. We stimuleren nieuwe woonvormen zoals hofjes, tiny houses en gedeelde woonconcepten. Zo bouwen we niet alleen huizen maar sterke gemeenschappen.

Wonen met respect voor natuur en landschap

We bouwen zoveel mogelijk binnen de dorpsgrenzen. Uitbreiding buiten de kern gebeurt alleen als dat echt nodig en goed onderbouwd is. Duurzaamheid staat altijd voorop: natuurinclusief bouwen, klimaatbestendige wijken, groene straten en circulaire materialen. Zo groeien mens en natuur samen. .

Kort gezegd

D66 kiest voor:

- betaalbaar wonen
- sneller bouwen en plannen echt uitvoeren
- voorrang voor inwoners van Gilze en Rijen
- woningen voor starters, doorstromers en senioren
- duurzaam en toekomstbestendig bouwen
- nieuwe woonvormen die verbinden
- eerst bouwen binnen de kernen
- respect voor natuur, water en omgeving

Hoofdstuk 2

Betrokken gemeente

Betrokken gemeente

Burgerinitiatieven, inspraak en een sterke lokale democratie

Democratie is meer dan eens in de vier jaar stemmen. Inwoners willen meedenken, meepraten en meebeslissen. D66 Gilze en Rijen heeft daarom vier jaar geleden het burgerinitiatief mogelijk gemaakt: een instrument waarmee inwoners zelf onderwerpen op de gemeentelijke agenda zetten en daarbij voorstellen te doen aan de gemeenteraad. Dat blijven we versterken. Goede ideeën uit straat, buurt of wijk verdienen serieuze ondersteuning en een betrouwbare overheid die meewerkt

Open, transparant en duidelijk

D66 staat voor een gemeente die helder communiceert. Inwoners moeten niet hoeven zoeken naar informatie of vastlopen in onduidelijke brieven, halve antwoorden of afgevinkte meldingen waar niets mee is gedaan. Wij kiezen voor duidelijke taal, snelle terugkoppeling en eerlijke uitleg over gemaakte keuzes. Geen verrassingen achteraf maar openheid vooraf. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.

Van afvinkparticipatie naar echte betrokkenheid

Wij stoppen met schijnparticipatie en introduceren een burgerpanel en een burgerberaad. Met een burgerpanel peilt de gemeente regelmatig wat er leeft onder inwoners. Een burgerberaad – samengesteld door loting – buigt zich diepgaand over grote vraagstukken zoals wonen, duurzaamheid en zorg. Zo benutten we de kennis en ervaring van inwoners en nemen we betere besluiten met meer draagvlak. Dat is democratische vernieuwing die werkt. Een van de kwesties waarover zo'n burgerberaad zich zou kunnen buigen is de vraag of het goed zou zijn om in onze gemeente een referendum en volksinitiatief in te voeren.

Dichtbij inwoners, samen aan de slag

D66 blijft zichtbaar en bereikbaar. Ook de komende jaren gaan we door met wijkbezoeken en achterbanoverleg. Inwoners weten zelf het beste wat er speelt in hun wijk of dorp. Met die kennis gaan wij concreet aan de slag in de gemeenteraad. Zo bouwen we aan vertrouwen – de basis van goed bestuur.

Jongeren doen mee

Jongeren verdienen een volwaardige stem in de lokale democratie. D66 investeert in jongerenparticipatie onder andere via een jongerenraad voor 12- tot 18-jarigen. Daarnaast blijven we jongeren betrekken bij participatietrajecten die hen raken. Zo maken we democratie toekomstbestendig.

Betrokken gemeente

Geen onnodig en veel te duur nieuw ambtenarenkantoor

D66 kiest niet voor een onnodig en peperduur nieuw ambtenarenkantoor. In tijden van krapte is dat niet uit te leggen. Want de huidige ambtenaren kunnen gewoon blijven werken in de huidige twee gemeentehuizen, in Rijen en in Baarle. Daar zitten ze nu en is voldoende plek en daar kunnen ze gewoon blijven. Met hybride werken is een groot nieuw gebouw simpelweg niet nodig. Elke euro moet besteed worden alsof het ons eigen geld is: geen verspilling, wel visie. Met het blijven werken vanuit de huidige twee kantoren besparen we ongeveer

1 miljoen euro (PER JAAR!) dat we liever op een andere manier in willen zetten:

in verbetering van de leefomgeving in alle vier de kernen, in betere sociale voorzieningen en in het beperken van de woonlasten (waaronder de OZB).

Een toekomstbestendige en betaalbare gemeente

Betaalbaar wonen en lage lasten vragen om scherpe keuzes. D66 wil voorkomen dat inwoners onnodig meer OZB betalen. Dat doen we door verspilling tegen te gaan, begrotingen strak te houden en alleen te investeren waar het echt waarde toevoegt. Zo houden we ruimte voor leefbaarheid, duurzaamheid en goede voorzieningen.

Een servicegerichte en betaalbare ambtenarenorganisatie

Gemeenten hebben de afgelopen jaren veel taken vanuit het Rijk gekregen. Dat vraagt om kennis, capaciteit en professionaliteit. De ambtelijke ABG-organisatie, tien jaar geleden opgezet voor drie gemeenten, heeft tot nu toe niet de beoogde kostenbesparing en meerwaarde opgeleverd. Plannen liepen vast door gebrek aan capaciteit. De ABG-organisatie blijkt ook erg duur te zijn vergeleken met een 'eigen' organisatie. D66 wil met open vizier onderzoeken wat voor Gilze en Rijen de beste organisatievorm is om goede service te leveren tegen een betaalbare prijs. We sturen op resultaat, investeren in professionaliteit en durven te vernieuwen als dat nodig is.

Bestuurlijke heroriëntatie

Daaraan gekoppeld willen we ook bezien welke bestuurlijke toekomst een relatief kleine gemeente als de onze heeft. Steeds meer vraagstukken gaan de schaal en de bestuurskracht van een kleine gemeente te boven en kunnen niet worden opgevangen door de beperkingen van de ABG-organisatie. We zijn kwetsbaar en de continuïteit van dienstverlening staat onder druk. Vandaar dat we met meerdere buurgemeenten willen aftasten hoe het bestuurlijk perspectief versterkt kan worden.

Betrokken gemeente

Besparing op de 'overhead' van de ambtenarenorganisatie

De 'overhead' (management- en ondersteunende taken) van de ABG-organisatie is vergeleken met andere ambtelijke samenwerkingsverbanden jaarlijks

€ 1.600.000 duurder. D66 wil bezuinigen op deze 'overhead': te starten met

€ 0,8 miljoen minder (= plm. 2,5% van kosten ABG-organisatie) in 2027, oplopend naar 5% minder in 2030.

Financieel gezond en eerlijk

D66 kiest voor een solide financiële koers: zuinig met gemeenschapsgeld zonder de lasten onnodig te verhogen. Samen met inwoners en ondernemers kijken we kritisch waar uitgaven omlaag kunnen zonder afbreuk te doen aan voorzieningen en leefbaarheid. Belastingen zijn eerlijk en niet hoger dan nodig. We schaffen de hondenbelasting af.

Kort gezegd

D66 kiest voor:

- sterke burgerinitiatieven en echte inspraak
- open, duidelijke en transparante communicatie
- een burgerpanel, een burgerberaad, het lokaal referendum & volksinitiatief en een jongerenraad
- geen onnodig duur nieuw ambtenarenkantoor
- een toekomstbestendige en financieel gezonde gemeente
- een servicegerichte, betaalbare ambtenarenorganisatie
- Bezinning op de bestuurlijke toekomst van de gemeente
- Geen onnodige belastingverhoging voor inwoners

Hoofdstuk 3

Gezond klimaat

Gezond klimaat

Gezond, groen en toekomstbestendig

D66 kiest voor een eerlijke, nuchtere en toekomstgerichte aanpak van duurzaamheid en preventieve gezondheid. Niet uit plicht maar uit overtuiging. Groene, koele straten, schone lucht, schoon water, een gezonde bodem en sterke sociale verbindingen vormen de basis van een goed leven. Gezondheid is geen ideaal voor later maar een opdracht voor nu.

Koele straten door meer groen

Groen in de straat is geen luxe maar noodzaak. Bomen zorgen voor verkoeling, schonere lucht en prettigere wijken. Toch zijn de afgelopen vier jaar in onze gemeente circa 1.250 grote bomen gekapt. Dat had vaak voorkomen kunnen worden. Het gevolg: straten en huizen warmen in de zomer sneller op. Op aandringen van D66 wordt nu gewerkt aan een hitteplan maar voorkomen blijft beter dan genezen. Daarom blijven wij inzetten op méér groen en behoud van bestaande bomen. Met initiatieven als tegelwippen, boomspiegeltuintjes en aansluiting bij Stichting Steenbreek stimuleren we inwoners, ondernemers en organisaties om samen te vergroenen. Zo maken we onze dorpen koeler en gezonder.

Schone lucht: verstandig omgaan met houtstook

Schone lucht is een voorwaarde voor gezondheid. Een handtekening alleen onder het Schone Lucht Akkoord is niet genoeg: het vraagt om actie. Steeds meer inwoners ervaren overlast van houtrook met gezondheidsklachten tot gevolg. D66 kiest voor een redelijke en effectieve aanpak. Geen plotseling verbod maar stap voor stap maatregelen met draagvlak. We willen buitenstook beperken vooral in dichtbebouwde straten. Bij slechte luchtkwaliteit vinden we het logisch dat er niet gestookt wordt zoals in Amersfoort. In buurten met veel klachten zoeken we het gesprek en leveren we maatwerk. Tegelijk kijken we vooruit naar strengere maatregelen zoals Utrecht en Arnhem dat al doen en stimuleren we schonere alternatieven. Iedereen moet thuis kunnen ademen zonder overlast.

Water: schoon, eerlijk en toekomstgericht

Water is van levensbelang maar staat onder druk door droogte, vervuiling en extreme neerslag. Vennen dalen, beken vallen droog en wijken krijgen vaker wateroverlast. D66 kiest voor structurele oplossingen: water moet schoon blijven, voldoende zijn en op de juiste plek komen. Geen symptoombestrijding maar langetermijnbeleid voor een gezonde leefomgeving.

Gezond klimaat

Een schone bodem als basis

Een gezonde bodem is onmisbaar voor mens en natuur. Daarom kiest D66 voor maximale bescherming. Wij zijn tegen het gebruik van staalslakken bij wegen en pleinen en zetten ons in tegen risico's van PFAS-vervuiling. De bodem onder en rondom het vliegveld moet nauwkeurig en langdurig worden gemonitord.

Ook hebben wij het verbod op thermisch gereinigde grond in Gilze en Rijen mogelijk gemaakt, unaniem aangenomen in 2022. D66 blijft kiezen voor zekerheid, gezondheid en bescherming van toekomstige generaties.

Vitaal ouder worden en samen leven

Vitaal ouder worden betekent kunnen blijven meedoen. D66 investeert in ontmoeting, preventie, veilige fiets- en wandelroutes en passende sport- en cultuuractiviteiten. We stimuleren woningaanpassingen, levensloopbestendig bouwen en slimme technologie.

Eenzaamheid pakken we actief aan via buurthuizen, verenigingen, maatjesprojecten en we blijven het Automaatje steunen. Door samenwerking met scholen, zorg en vrijwilligers signaleren we problemen eerder en versterken we onderlinge verbondenheid.

Wij staan voor het voorkomen van eenzaamheid met een brede lokale aanpak die draait om verbinding creëren, bewustwording vergroten en lokale netwerken versterken met focus op het stimuleren van 'gezond sociaal gedrag' en het bieden van laagdrempelige mogelijkheden voor contact en participatie zoals culturele en sportieve activiteiten.

Minder overlast, meer rust

Iedereen heeft recht op rust. D66 wil overlast door treinen, auto's en helikopters verminderen met stil asfalt, geluids- en trillingsdempende maatregelen, betere monitoring en strengere afspraken. Gezondheid en leefbaarheid staan voorop.

Sterk in de regio

Schoon water, lucht en bodem stoppen niet bij de gemeentegrens. Daarom werkt D66 intensief samen met waterschappen, provincie, buurgemeenten en omgevingsdiensten. Door kennis te delen en samen te investeren, onder meer in beekherstel, maken we onze leefomgeving toekomstbestendig

Gezond klimaat

Klimaatbestendige natuur en wijken

Het klimaat verandert en dat merken we ook in Gilze en Rijen. Hitte, hevige regen en langere periodes van droogte vragen om actie. D66 kiest voor groene, koele en toekomstbestendige wijken die bestand zijn tegen extreme weersomstandigheden. Meer groen en slim waterbeheer vormen de basis.

Meer groen in de wijk

Groen maakt wijken koeler, gezonder en leefbaarder. Daarom vergroenen we straten en pleinen in plaats van ze verder te verharderen. Dat doen we onder andere in de Stationsstraat, op het Wilhelminaplein, Steenakkerplein, de parkeerplaats bij de Jumbo in Gilze, in Hulten en Molenschot – en op andere plekken waar dat nodig is. Zo versterken we Gilze en Rijen weer als groene buffer tussen Breda en Tilburg.

Bij nieuwbouw geldt dat minimaal 8 m² extra groen per woning wordt toegevoegd. Bij herinrichtingen en renovaties is klimaatbestendig inrichten de standaard.

3-30-300: groen dat werkt

D66 hanteert de 3-30-300-regel als duidelijke richtlijn:

- vanuit elke woning zijn minstens 3 bomen zichtbaar
- elke wijk heeft minimaal 30% boomkroonbedekking
- elke inwoner woont binnen 300 meter van een groene plek

Deze eenvoudige norm zorgt voor verkoeling, biodiversiteit en betere wateropvang. Zo maken we Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot stap voor stap klimaatbestendig.

Samen voor water

Goed waterbeheer doen we samen. D66 ondersteunt inwoners met afkoppelcoaches, subsidies voor regentonnen, groene daken en wadi's, en stimuleert bedrijven om regenwater beter op te vangen. Via scholen investeren we in educatie over water en klimaat zodat jong geleerd ook oud gedaan wordt.

Gezond klimaat

Een modern en robuust riool

In 2020 werd Rijen getroffen door extreme wateroverlast. D66 nam toen het initiatief voor een unaniem aangenomen motie om herhaling te voorkomen. Toch wordt een integrale aanpak al bijna 6 jaar vooruitgeschoven. Is dat omdat de kosten in de tientallen miljoenen zullen gaan lopen? Wij willen versneld investeren in het vervangen en verduurzamen van het rioolstelsel. Waar mogelijk kiezen we voor gescheiden systemen zodat regenwater niet onnodig naar de waterzuivering gaat. Met slimme sensoren, ondergrondse buffers en betere sturing voorkomen we wateroverlast in kwetsbare wijken. Niets doen kost uiteindelijk meer, kosten die de getroffen inwoners dan zelf voor hun kiezen krijgen.

Water vasthouden in plaats van afvoeren

D66 kiest voor groene buffers, wadi's en infiltratievoorzieningen in nieuwe én bestaande wijken. Regenpijpen koppelen we af waar dat kan. Bij nieuwbouw wordt regenwateropslag de norm zoals regenkelders die in landen als België al jaren vanzelfsprekend zijn. Ze zijn bewezen effectief tegen wateroverlast en droogte en maken slim hergebruik van water mogelijk. Wat elders werkt, kunnen wij hier ook toepassen.

Samen voor een schone omgeving

Een schone leefomgeving vraagt om betrokkenheid én handhaving. D66 pakt zwerfafval, dumpingen en vandalisme actief aan en ondersteunt bewonersinitiatieven zoals schoffelcontracten en buurtgroenprojecten. Samen met scholen, verenigingen en bedrijven houden we onze dorpen schoon, veilig en prettig

Beter onderhoud, zichtbaar resultaat

D66 staat voor goed onderhouden straten, groen en paden. We planten honderden nieuwe bomen, vergroenen pleinen en verbeteren de veiligheid van tunnels, wandel- en fietsroutes.

Dat doen we door:

- wijkgericht en slim beheer, op het juiste moment
- snelle aanpak van verzakkingen, losliggende tegels en onkruid
- meer bloemen en biodiversiteit, zoals bijenstroken en bloemrijke bermen
- schonere en veiligere fiets- en wandelroutes met goede verlichting

Gezond klimaat

Kort gezegd

D66 kiest voor:

- schone lucht voor iedereen en uitvoering van het Schone Lucht Akkoord
- schoon en gezond water in vennen, beken en sloten
- bescherming van bodem en grondwater
- minder geluid- en trillingshinder
- vitaal ouder worden en samen leven
- sterke regionale samenwerking
- klimaatbestendige straten en wijken
- meer groen en minder verharding
- afkoppelen van hemelwater en slim water vasthouden
- een modern, toekomstbestendig riool
- een schone openbare ruimte en beter onderhoud

Hoofdstuk 4

Duurzaamheid

Duurzaamheid

Natuur als fundament

[Later selecteren](#)

De natuur in en rond Gilze en Rijen is onmisbaar voor onze gezondheid, identiteit en leefkwaliteit. Die natuur verdient bescherming én versterking. D66 kiest daarom voor bouwen binnen de dorpsgrenzen waar dat kan, natuur inclusieve voorwaarden bij elke ontwikkeling en samenwerking met het waterschap aan herstel van het natuurlijke watersysteem. Nieuwe projecten versterken het landschap – nooit andersom. Door natuurgebieden beter te verbinden geven we planten en dieren de ruimte om zich te herstellen.

Een sterk en toegankelijk buitengebied

Het buitengebied van Gilze en Rijen is van grote waarde: voor biodiversiteit, ontspanning, recreatie en wateropvang. D66 investeert in een groen en veerkrachtig landschap met klimaatbuffers waar water langer kan blijven staan en natuur zich kan herstellen. Beken krijgen waar mogelijk hun natuurlijke kronkelende loop terug zodat water vertraagd wordt afgevoerd en verdroging wordt tegengegaan. Zo maken we onze gemeente sterker tegen klimaatverandering.

Samen werken aan natuurherstel

D66 heeft grote waardering voor het burgerinitiatief Wouwerbeekvallei dat samen met inwoners, agrariërs en de Natuur- en Landschapsvereniging Gilze en Rijen (NLGR) is uitgegroeid tot een inspirerend voorbeeld van samenwerking. De komende jaren krijgt dit project verder vorm. D66 blijft dit initiatief actief ondersteunen. Mochten er nieuwe vergelijkbare initiatieven komen, ook die zullen wij dan onze steun geven.

In 2024 nam D66 het initiatief om te komen tot een gebiedsvisie voor het Rijens Broek. Dit leidde in samenwerking met de gemeente Tilburg tot een gebiedsverkenning voor een groene buffer tussen Rijen en Tilburg. Sindsdien ligt het proces stil. D66 wil dit weer vlot trekken en snel werk maken van natuurherstel, versterking van het Natuurnetwerk Brabant en ruimte voor recreatie. Zo houden we het gebied groen, toegankelijk en leefbaar.

Landbouw in balans met natuur en gezondheid

D66 kiest voor een toekomst waarin landbouw en natuur elkaar versterken. Grootschalige, intensieve varkens-, geiten- en kippenhouderijen passen daar steeds minder bij. Ze zijn sterk afhankelijk van mestafvoer en brengen risico's mee voor milieu en gezondheid.

Daarom zegt D66 nee tegen mestfabrieken en verdere uitbreiding van intensieve veehouderij. Niet tegen boeren, maar vóór boeren met toekomst.

Wij zetten in op grondgebonden, circulaire en innovatieve landbouw, met minder afval (mest) en aandacht voor biodiversiteit, dierenwelzijn en een gezond landschap. Samen met agrariërs, inwoners en natuurorganisaties versnellen we de overgang naar kringlooplandbouw, met eerlijke verdienmodellen en minder verspilling. Zo zorgen we voor schone lucht, een gezonde bodem en een leefbare gemeente.

Duurzaamheid

Schone energie: lokaal opgewekt, lokaal gebruikt selecteren

D66 wil dat schone energie in Gilze en Rijen zoveel mogelijk ten goede komt aan onze eigen gemeenschap. Daarom zetten we vol in op zonnedaken op woningen, bedrijven, scholen en sportlocaties, stimuleren we energiehubbs die vraag en aanbod slim koppelen en ondersteunen we collectieve energieprojecten waarin inwoners kunnen meedoen.

We werken samen met inwoners en met Energie Gilze en Rijen (EGR). We kiezen bewust voor oplossingen die passen bij onze schaal: efficiënt, landschapsvriendelijk en zonder grootschalige zonnevelden waar dat niet past. Daken eerst, lokaal voordeel voorop.

Woningverduurzaming: iedereen moet mee kunnen doen

In onze gemeente hebben ongeveer 5.000 particuliere woningen en 1.000 woningen van Leystromen (circa een derde van hun bezit) nog geen energielabel B. Daardoor zijn ze lastig van het steeds duurder wordende gas af te krijgen.

Verduurzaming begint bij isolatie maar mag geen luxe zijn. D66 zorgt ervoor dat iedereen kan meedoen: huurders, woningeigenaren en inwoners met een lager inkomen. We ondersteunen wijkinitiatieven, bieden een gemeentelijke aanpak die bewoners ontzorgt en begeleiden mensen stap voor stap. Samen met de EGR en andere partners bieden we onafhankelijke informatie en praktische hulp. Met Leystromen maken we afspraken om ook huurwoningen voortvarend aan te pakken.

Betaalbare alternatieven voor aardgas

Van het aardgas af is nodig maar niet overal op dezelfde manier. Een warmtenet is niet in elke wijk haalbaar of betaalbaar. Dat vraagt om maatwerk per buurt.

D66 wil snel onderzoeken welke oplossingen wél passen. In nieuwbouw kan een warmtenet soms logisch zijn. In bestaande wijken kijken we nadrukkelijk naar alternatieven zoals wijkwarmtepompen, aardwarmte en andere lokaal toepasbare technieken. Kansrijke oplossingen brengen we via pilots en proefprojecten in de praktijk zodat kosten dalen en inwoners stap voor stap kunnen aansluiten.

Realistisch, eerlijk en met tempo

D66 kiest voor een energietransitie die werkt: duurzaam, betaalbaar en uitvoerbaar. Geen stilstand en geen onhaalbare beloftes maar duidelijkheid en voortgang. De transitie slaagt alleen als iedereen mee kan doen – niet alleen wie het makkelijk kan betalen.

Duurzaamheid

Later selecteren

Kort gezegd

D66 kiest voor:

- beschermen én versterken van onze natuur
- een sterk, groen en toegankelijk buitengebied
- natuurherstel in o.a. Wouwerbeekvallei en Rijens Broek
- landbouw in balans met natuur en gezondheid
- betaalbare woningverduurzaming voor iedereen
- lokaal opgewekte energie, eerlijk verdeeld
- betaalbare en haalbare alternatieven voor aardgas

Hoofdstuk 5

Economie

Economie

Sterk, lokaal en toekomstgericht

Een sterke lokale economie draait niet om zoveel mogelijk groei maar om passende groei. D66 kiest in Gilze en Rijen voor kwaliteit boven kwantiteit. We bieden ruimte aan ondernemers die bijdragen aan werkgelegenheid, leefbaarheid en duurzaamheid en die passen bij het karakter van onze dorpen. Geen grootschalige distributiedozen bij dorpsentrees en geen bedrijven die veel ruimte innemen en weinig toevoegen. Wél ruimte voor lokaal verankerde, innovatieve en duurzame bedrijvigheid.

Sterke bedrijventerreinen, sterke economie

Onze bedrijventerreinen vormen het economische hart van de gemeente. D66 wil dat ze aantrekkelijk blijven voor ondernemers van nu en straks. Dat vraagt om goede bereikbaarheid, een veilige en verzorgde uitstraling en waar nodig vernieuwing. Samen met ondernemers en vastgoedeigenaren werken we aan gebiedsvernieuwing, het opknappen van verouderde panden en een prettige openbare ruimte. Malafide praktijken pakken we stevig aan met een gerichte ondermijningsaanpak.

Niet te groot, wél passend

Nieuwe bedrijvigheid is welkom als die zorgvuldig wordt ingepast en echt bijdraagt aan de lokale economie. Grootschalige verdozing en aantasting van landschap, natuur of leefbaarheid passen daar niet bij. Onze dorpen hebben karakter en dat beschermen we. Met de komst van Midden-Brabantpoort II en III zet D66 daarom een pas op de plaats bij mogelijke ontwikkelingen op de Lage Haansberg en Nerhoven: deze groene ruimte blijft wat ons betreft behouden.

Werk dat waarde toevoegt

We kiezen voor bedrijven die lokaal werk bieden, duurzaam ondernemen en bijdragen aan innovatie en de energietransitie. Samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid stimuleren we actief. Circulaire en innovatieve bedrijvigheid, die zuinig omgaat met ruimte, krijgt daarbij voorrang. Niet méér bedrijvigheid maar bedrijvigheid die waarde toevoegt aan onze gemeenschap.

Slim omgaan met schaarse ruimte

Ruimte is kostbaar. Daarom zetten we in op intensiever en slimmer gebruik van bestaande bedrijventerreinen. We stimuleren clustering van functies en maken ruimte voor circulaire hubs waar delen, repareren en hergebruik centraal staan. Bedrijven die veel verkeer aantrekken horen bij uitvalswegen, niet midden in de dorpen. Zo beperken we verdere verstening en verdozing en vergroten we de toekomstwaarde van onze bedrijventerreinen.

Economie

Méér echte banen -kansen voor mensen

D66 Gilze en Rijen staat voor gelijke kansen op de arbeidsmarkt. Iedereen moet de mogelijkheid krijgen om talenten te benutten en mee te doen. Of dat nu als werknemer of als zelfstandige is. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is daarbij essentieel.

De vraag naar personeel is groot. Juist daarom moet onze gemeente meer mensen begeleiden naar werk. Nu gebeurt dat nog te weinig: voor een aanzienlijk deel van de bijstandsgerechtigden ontbreken concrete re-integratie-plannen. Dat is een gemiste kans. D66 wil dat dit verandert met extra inzet op begeleiding naar werk vooral voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Meedoen loont - voor inwoners én voor de gemeente.

Door meer hulp te bieden aan mensen binnen hun te bereiken zelfredzaamheid, gaat niet alleen het welbevinden omhoog. Het is op termijn ook financieel gunstiger voor de gemeente.

Een gemeente die meedenkt

Ondernemers in Gilze en Rijen verdienen een gemeente die faciliteert en meedenkt. D66 kiest voor een toegankelijk en servicegericht ondernemersloket, snelle en duidelijke vergunningverlening en goede samenwerking met ondernemersverenigingen in alle kernen. We investeren in levendige winkelgebieden en sterke dorpscentra want ook die zijn onmisbaar voor een gezonde lokale economie.

Duidelijke keuzes waar nodig

Een sterke economie vraagt ook om durven begrenzen. D66 zegt 'nee' tegen bedrijven zonder binding met de regio, tegen monoculturen met weinig lokale werkgelegenheid en tegen plannen die zorgen voor overlast of schade aan landbouw, landschap of natuur. Ondernemerschap betekent ook verantwoordelijkheid nemen voor de omgeving.

In balans met leefbaarheid en landschap

Economie, wonen, verkeer en natuur zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarom kiezen we altijd voor balans: ruimte voor ondernemen waar dat kan, bescherming van landschap en leefbaarheid waar dat moet. Zo blijft Gilze en Rijen aantrekkelijk om te wonen, te werken en te ondernemen - nu en in de toekomst.

Economie

Kort gezegd

D66 kiest voor:

- bedrijvigheid die past bij schaal, waarden en landschap
- sterke, goed bereikbare bedrijventerreinen
- lokaal werk en duurzaam ondernemerschap
- slimme en circulaire inzet van schaarse ruimte
- bescherming van dorpsentrees en groen
- samenwerking met lokale ondernemers
- duidelijke keuzes tegen verdozing en overlast

Hoofdstuk 6

Sociale gemeente

Sociale gemeente

Onderwijs: gelijke kansen, dichtbij en toekomstgericht

Goed onderwijs is de sterkste motor voor gelijke kansen. Het geeft kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen, talenten te ontdekken en volwaardig mee te doen in de samenleving. D66 gelooft dat ieder kind, ongeacht achtergrond of thuissituatie, recht heeft op een goede start en ondersteuning die past. Onderwijs is niet alleen leren maar groeien.

Een sterke start voor ieder kind

Gelijke kansen beginnen vroeg. Daarom investeren we in toegankelijke voorschoolse educatie en ondersteunen we ouders bij taal en ontwikkeling. Voor nieuwkomers is extra aandacht voor taal en integratie essentieel zodat een taaldrempel geen ontwikkelingsachterstand wordt. Een goede start voorkomt problemen later.

Sterke scholen in alle dorpen

D66 wil dat kinderen zoveel mogelijk in hun eigen dorp naar school kunnen. We zetten in op het behoud van sterke basisscholen in de kernen en stimuleren samenwerking tussen kleinere scholen om kwaliteit te waarborgen.

Schoolgebouwen moeten modern, duurzaam en passend zijn bij hedendaags onderwijs. Daarom bevorderen we samenwerking tussen scholen, kinderopvang en bibliotheek, zodat onderwijs, taal en ontwikkeling elkaar versterken. Scholen horen midden in de gemeenschap.

Rijke schooldag: leren met hoofd, hart en handen

Kinderen leren meer dan alleen uit boeken. D66 zet in op een rijke schooldag, met ruimte voor sport, cultuur, natuur en creativiteit. We stimuleren samenwerking tussen scholen, verenigingen en culturele instellingen. Aandacht voor beweging, gezonde leefstijl en schoolzwemmen hoort daarbij. Zo krijgen kinderen de kans zich breed te ontwikkelen.

Toegankelijke en toekomstbestendige schoolgebouwen

Een school moet uitnodigend en toegankelijk zijn voor ieder kind. Daarom werken we aan de fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen. Voor De Kring en De Bolster kiezen we voor uitbreiding op de huidige locatie zodat deze scholen klaar zijn voor de toekomst. Groeiende scholen moeten tijdig de ruimte krijgen die nodig is. Goede huisvesting is een voorwaarde voor passend onderwijs.

Sociale gemeente

Onderwijs samen met de omgeving

Onderwijs staat niet op zichzelf. Kinderen groeien wanneer school en omgeving samenwerken. D66 stimuleert verbinding tussen scholen, ouders, buurt, verenigingen en lokale initiatieven. Projecten rond cultuur, natuur, techniek, burgerschap en duurzaamheid brengen leren tot leven en versterken de band met de leefomgeving.

Menselijk, dichtbij en voor iedereen

Zorg moet begrijpelijk, bereikbaar en menselijk zijn. D66 wil dat inwoners in Gilze en Rijen snel de juiste ondersteuning krijgen zonder onnodige drempels of bureaucratie. Of het nu gaat om jeugdzorg, WMO of armoedebestrijding: kwaliteit en toegankelijkheid zijn geen luxe maar een basisrecht.

Goede zorg dichtbij de mensen

Veel inwoners zijn afhankelijk van zorg en ondersteuning maar weten die nog te vaak niet te vinden. Slechts ongeveer de helft weet waar men terecht kan voor Wmo-voorzieningen; bij mantelzorgondersteuning en financiële hulp is dat aandeel nog lager. Daardoor bereiken we een deel van de mensen die hulp nodig hebben niet - en dat moet veranderen.

Daarnaast mijden sommige inwoners zorg, bijvoorbeeld uit financiële zorgen of omdat hulp vragen moeilijk voelt. Meer dan 60% van de volwassenen ervaart drempels om hulp te zoeken bij gezondheidsproblemen met als gevolg dat noodzakelijke zorg wordt gemist. D66 wil dit doorbreken. Wij pleiten voor extra aandacht voor zorgmijding en 'zorgverlegenheid', en voor een actieve rol van gemeente en zorgorganisaties om signalen tijdig op te vangen en mensen beter te bereiken.

Er zijn ook signalen van inwoners met een bijstandsuitkering dan wel geïndiceerde zorg (WMO of jeugdhulp) die het niet eens zijn met de hoogte/omvang ervan. Zij weten soms niet hoe dit aan te kaarten. We willen stimuleren dat zij via de beschikbare kanalen kunnen vragen om andere oplossingen.

Toegankelijke en sterke (jeugd)zorg

We werken aan kortere wachttijden, één duidelijk aanspreekpunt voor gezinnen en minder papierwerk voor zorgverleners. Jeugdzorg moet eerder en dichtbij beginnen: met preventie, ondersteuning op school en het versterken van gezinnen.

De kwaliteit van de geboden jeugdzorg is helaas nog lang niet waar die moet zijn. De tevredenheid over de jeugdzorg is fors achteruit gegaan. Ongeveer een vijfde deel van de jongeren in jeugdzorg heeft daar onvoldoende baat bij. Bij de inkoop en (bij-)sturing van de jeugdzorg moet de gemeente (en de regio) scherper letten op de kwaliteit. Ook moet een einde komen aan de (tot op heden onbeheersbare) groei van jeugdzorgkosten door meer te doen aan preventie, inzet van algemene voorzieningen en normalisatie.

Sociale gemeente

Toegankelijke zorgondersteuning (via o.a. de WMO) met maatwerk

Binnen de WMO staat maatwerk centraal met respect voor de eigen regie van inwoners. Goede zorg is tijdig, passend en menselijk. Het zonder voorafgaande effectmeting bezuinigen op de huishoudelijke hulp, zoals met ingang van 2026 gebeurt, is onacceptabel.

Geen bezuinigingen op het sociaal domein

Voor D66 is de zorg voor kwetsbare inwoners geen sluitpost. Wij verzetten ons tegen bezuinigingen op het sociaal domein. Juist door te investeren in preventie, samenwerking tussen zorg, welzijn, scholen en verenigingen en een slimme organisatie voorkomen we zwaardere en duurdere zorg later. Zo behouden we voorzieningen én waardigheid.

Sterke lokale teams voor zorg en ondersteuning

D66 Gilze en Rijen pleitte al acht jaar geleden als enige partij voor één fysiek zorgloket waar inwoners terecht kunnen voor vragen over Wmo, welzijn, gezondheid, opvoeding, jeugdhulp en participatie. Een plek waar professionals samenwerken, waar advies en doorverwijzing direct mogelijk zijn en waar ook vrijwilligersorganisaties een duidelijke rol hebben.

Uit dat pleidooi is het Dorpsteam ontstaan, waarin IMW, ContourdeTwern en MEE samenwerken met spreekuren in Gilze en Rijen. Dat was een belangrijke stap vooruit. Tegelijk zien wij dat dit nog niet voldoende is. Het Dorpsteam is in de kernen fysiek te weinig zichtbaar en mist sterke, cliëntgerichte verbindingen met huisartsen, het (peuter)consultatiebureau en lokale vrijwilligersorganisaties, zoals seniorenverenigingen.

D66 wil daarom doorpakken. Wij kiezen voor een doorontwikkeling waarbij het Dorpsteam uitgroeit tot een echte eerstelijnsvoorziening en samenkomt met het gemeentelijke Sociaal Team. Eén integraal, lokaal team, met één herkenbaar aanspreekpunt. Zo maken we zorg en ondersteuning toegankelijker, overzichtelijker en dichter bij inwoners. Minder loketten, meer samenhang. Het kán wel.

Armoede hoort niet in Gilze en Rijen

Een laag inkomen of een uitkering mag niemand buitensluiten van meedoen in de samenleving. Daarom steunt D66 kinderen uit gezinnen met weinig geld zodat zij kunnen sporten, leren en opgroeien zonder achterstand.

Maar ondersteuning moet niet stoppen bij kinderen. Ook senioren die rondkomen van het sociaal minimum verdienen meer ruimte om mee te blijven doen. Daarom wil D66 de inkomensgrens voor regelingen zoals de bijzondere bijstand verhogen naar 130% van het sociaal minimum. Die ruimte moet er ook zijn voor werkenden zolang dit geen armoedeval veroorzaakt.

Sociale gemeente

Daarnaast kijken we vooruit. Door het bestaande pakket aan minima-voorzieningen uit te breiden met gratis openbaar vervoer maken we deelname aan de samenleving eenvoudiger en vergroten we de zelfstandigheid van inwoners. Meedoen moet kunnen - voor iedereen.

Armoede tast gezondheid, kansen en zelfvertrouwen aan. D66 kiest voor een actieve armoedestrategie met vroegsignalering, toegankelijke schuldhelp en structurele ondersteuning voor gezinnen. We zorgen dat sport, cultuur en onderwijs bereikbaar blijven en bieden hulp bij hoge energielasten. Werk moet lonen: daarom stimuleren we re-integratie en scholing. Niemand mag buitenspel staan door geldzorgen.

Inclusie: iedereen hoort erbij

Inclusie is voor D66 geen project maar een houding. Iedereen moet volwaardig mee kunnen doen, ongeacht afkomst, beperking, gender, leeftijd of inkomen. Dat vraagt om toegankelijke openbare gebouwen, duidelijke communicatie, veilige scholen, inclusief sportbeleid en een gemeente die discriminatie actief tegengaat. We werken samen met ervaringsdeskundigen en maatschappelijke organisaties. Verschillen maken onze gemeente sterker.

Toegankelijke voorzieningen voor ouderen en anderen die moeilijk te been zijn

In 2030 is naar verwachting één op de vier inwoners van Gilze en Rijen 65 jaar of ouder. Daarom investeren we in een veilige en toegankelijke leefomgeving: goed onderhouden stoepen, lage stoepranden, voldoende verlichting en veilige oversteekplaatsen. Ook zetten we ons in voor het behoud van basisvoorzieningen zoals bankdiensten, pinautomaten, servicepunten en brievenbussen zodat ouderen zelfstandig kunnen blijven deelnemen aan het dagelijks leven.

Eenzaamheid voorkomen

De gemeente heeft zich in 2020 aangesloten bij het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid. Dat is een goede stap maar in de praktijk merken nog te veel inwoners hier te weinig van. Er zijn nog altijd ouderen en andere hulpbehoevenden die zich eenzaam voelen en behoefte hebben aan meer sociaal contact.

Er gebeurt al het nodige en seniorenverenigingen vervullen een belangrijke en onmisbare rol in ontmoeting en ontspanning. Tegelijk is dit niet genoeg. D66 ziet ruimte én noodzaak voor meer initiatieven, meer aansprekende activiteiten en een groter bereik voor jong en oud. Daarom willen wij nieuwe ideeën actief verwelkomen, ondersteunen en helpen groeien. Een gemeente waarin niemand zich alleen hoeft te voelen: het kan wél.

Sociale gemeente

Waardige zorg en prettig wonen

Veel ouderen willen zelfstandig blijven wonen met zorg en ontmoeting dichtbij. D66 wil daarom passende woonvormen realiseren zoals appartementen waar ouderen zelfstandig wonen, zorg kunnen krijgen wanneer dat nodig is en gebruik kunnen maken van gezamenlijke ruimtes. Zo maken we het mogelijk dat mensen prettig en met vertrouwen in hun eigen dorp oud kunnen worden.

Ontmoeting dichtbij

Eenzaamheid voorkomen begint met ontmoeting. D66 wil in de gemeente meerdere laagdrempelige projecten en plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en vijf dagen per week samen kunnen eten tegen een betaalbare prijs. Zo versterken we sociale verbinding tussen jong en oud dichtbij huis

Kort gezegd

D66 kiest voor:

- gelijke kansen vanaf de start
- sterke basisscholen in de dorpen
- goede en toekomstbestendige schoolgebouwen
- uitbreiding van De Kring en De Bolster
- een rijke schooldag met sport, cultuur en natuur
- samenwerking tussen school en gemeenschap
- betere toegankelijkheid en kwaliteit van (jeugd)zorg en WMO
- geen bezuinigingen op het sociaal domein
- een actieve aanpak van armoede en schulden
- écht inclusiebeleid: iedereen doet mee
- vitaal ouder worden en waardige zorg
- toegankelijke voorzieningen en openbare ruimte
- ontmoeting dichtbij en het tegengaan van eenzaamheid

Hoofdstuk 7

Vervoer en veiligheid

Vervoer en veiligheid

Veilig, duurzaam en verbonden

Goede mobiliteit geeft vrijheid én zorgt voor leefbare dorpen. In Gilze en Rijen moeten mensen zich veilig en prettig kunnen verplaatsen: te voet, met de fiets, het openbaar vervoer of de auto. D66 kiest voor een slimme verdeling van de schaarse ruimte met minder overlast en meer veiligheid. Niet door de auto te verbieden maar door betere alternatieven te bieden.

Fiets voorop: snel, veilig en aantrekkelijk

De fiets is het meest logische vervoermiddel binnen en tussen onze dorpen. Daarom geven we de fiets prioriteit in onze infrastructuur. D66 zet zich al jaren in voor een vrijliggend fietspad tussen Gilze en Riel en streeft naar betere (fiets)veiligheid bij Tussen de Leijen en in het buitengebied. We verbeteren verbindingen richting Tilburg en Breda, zorgen voor brede fietspaden, veilige oversteekplaatsen en goede verlichting, ook buiten de bebouwde kom, met respect voor de natuur.

Sommige routes verdienen extra aandacht, zoals de Hannie Schaftlaan. Deze richten we veilig, overzichtelijk en aantrekkelijk in. Bij scholen, winkels en voorzieningen zorgen we voor voldoende en veilige fietsparkeerplekken. Zo maken we fietsen de vanzelfsprekende keuze, overdag én 's avonds.

Openbaar vervoer dat werkt

Ook onze dorpen verdienen betrouwbaar openbaar vervoer. D66 wil betere en frequentere busverbindingen die aansluiten op het dagelijks leven zoals het doortrekken van buslijn 170 vanuit het AZC Gilze naar Chaam. De buurtbus moet minimaal elk uur rijden. Hulten en Molenschot krijgen betere bereikbaarheid met extra ritten en logische aansluitingen richting Breda en Tilburg. Bravoflex moet in wijken en buurten echt werken: met duidelijke tijden en kortere wachttijden. We blijven het Automaatje ondersteunen voor wie dat nodig heeft.

Samen met provincie en vervoerders zetten we ons in voor een netwerk dat vooruitgaat. Het spoor is er in de eerste plaats voor reizigers; daarom willen we het goederenvervoer op de Brabantlijn terugdringen.

We zetten ons ook in voor minimaal 1 keer per uur een busverbinding van Gilze naar Tilburg.

Nu is er buiten spijstijden en in het weekend geen busvervoer tussen deze plaatsen. Voor scholen en ouderen geeft dit meer directe, betaalbare mogelijkheden en veel tijdswinst.

Autoluw waar het kan, bereikbaar waar het moet

Een leefbaar centrum vraagt om rust en ruimte. Daarom kiezen we voor een autoluw dorpshart in Rijen, stap voor stap en in overleg met bewoners en ondernemers. Minder doorgaand verkeer door de Stationsstraat en Hoofdstraat betekent meer ruimte voor voetgangers, fietsers en groen. Het centrum blijft toegankelijk voor mensen die minder mobiel zijn, met logisch laden en lossen op vaste tijden.

We zijn niet tegen auto's, maar vóór mensen. Een prettig en veilig centrum versterkt de leefbaarheid én de lokale economie.

Vervoer en veiligheid

Veilige straten en duidelijke regels

D66 wil rust en veiligheid in alle wijken. Binnen de bebouwde kom wordt 30 km/uur de norm, buiten de kom blijft 60 km/uur gelden. Dat zorgt voor minder ongevallen, minder geluid en een gezondere leefomgeving. Handhaving krijgt extra aandacht want regels werken alleen als ze worden nageleefd.

Parkeren: eerlijk, groen en toekomstgericht

Parkeerbeleid moet passen bij onze dorpen en de toekomst. We kijken per wijk en ontwikkeling naar passende parkeernormen en zorgen voor voldoende parkeerplekken aan de randen van centra. Laadpalen plaatsen we op basis van aantoonbare behoefte, netcapaciteit en beschikbare ruimte.

Parkeerplaatsen maken we groener en slimmer, met bomen voor schaduw, waterdoorlatende verharding en ruimte voor wateropvang of deelmobiliteit. Zo dragen parkeerplekken bij aan verkoeling, klimaatbestendigheid en een prettige openbare ruimte.

Verkeersveiligheid krijgt topprioriteit

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor vrijheid. In Gilze en Rijen moet iedereen zich veilig kunnen verplaatsen én zich prettig voelen op straat - overdag en 's avonds. D66 geeft verkeersveiligheid daarom topprioriteit en kiest voor een gerichte aanpak die werkt in de praktijk.

Verkeersveiligheid in wijken en buitengebied

Te hard rijden in woonwijken is een groot risico, vooral voor kinderen en ouderen. D66 kiest voor een wijkgerichte verkeersveiligheidsaanpak waarbij bewoners actief meedenken over knelpunten en oplossingen. De tien meest gevaarlijke verkeerssituaties in Gilze en Rijen worden de komende vier jaar aangepakt. Ook wegen in het buitengebied, zoals de Mosstraat in Rijen, richten we veiliger in.

We investeren in goed onderhoud van wegen en fietspaden, veilige oversteekplaatsen bij scholen en het aanpakken van sluipverkeer waar dat overlast of gevaar veroorzaakt.

Veilig voelen, dag en nacht

Veiligheid gaat verder dan verkeer alleen. Je moet je ook veilig vóélen. Op plekken waar verlichting tekortschiet - zoals het fietspad naar Hulten, de snelfietsroute langs het spoor richting Tilburg en de Hanny Schaftlaan - zorgen we voor betere verlichting en een overzichtelijke en uitnodigende inrichting. Zo bouwen we aan dorpen waar je zonder aarzeling 's avonds naar huis fietst of loopt.

Vervoer en veiligheid

Spoor en bereikbaarheid: voorbereid op de toekomst

Met meerdere spoorwegovergangen is onze gemeente kwetsbaar voor landelijke keuzes. D66 wil daarop voorbereid zijn daarom verbeteren we spoorwegovergangen als dat nodig is zodat routes tussen wijken veilig en logisch blijven. We zetten in op minder geluidsoverlast en trillingen door goederentreinen en zorgen dat nieuwe bouwprojecten goed verbonden blijven met de rest van het dorp. Mobiliteit moet passen bij onze dorpen en het landschap – niet andersom.

Zichtbare wijkagenten en BOA's

Veiligheid vraagt om aanwezigheid op straat. D66 wil meer zichtbaarheid en benaderbaarheid van wijkagenten en BOA's in alle kernen. Wijkagenten kennen de buurt en signaleren problemen vroeg. BOA's versterken de handhaving in de openbare ruimte. Door goede samenwerking tussen politie, BOA's en inwoners vergroten we het vertrouwen en de veiligheid in de wijk.

Gerichte aanpak tegen huiselijk geweld en femicide

Iedereen heeft recht op een leven zonder geweld. D66 kiest voor een stevige aanpak van huiselijk geweld en femicide, met nadruk op preventie, bescherming en snelle hulp. We investeren in voorlichting over gezonde relaties, versterken opvang en veilige plekken voor slachtoffers en zorgen dat politie en hulpverleners goed zijn toegerust. We werken aan een cultuur waarin geweld wordt herkend, gemeld en nooit getolereerd.

Kort gezegd

D66 kiest voor:

- 30 km/uur in de bebouwde kom met goede handhaving
- veilige, snelle en aantrekkelijke fietsroutes
- openbaar vervoer dat werkt in alle dorpen
- een rustiger en groener centrum
- eerlijk en toekomstgericht parkeerbeleid
- slimme deelmobiliteit voor iedereen
- aanpak van gevaarlijke verkeerssituaties
- veilig ingerichte wijken en buitengebied
- goede verlichting in de openbare ruimte
- zichtbare wijkagenten en BOA's
- gerichte aanpak tegen huiselijk geweld en femicide

Hoofdstuk 8

Sport en cultuur

Sport en cultuur

Samen maken we de gemeente

D66 gelooft in een gemeente waar iedereen kan meedoen. Cultuur, sport, seniorenclubs en scouting zijn het kloppend hart van onze samenleving. Ze zorgen voor ontmoeting, beweging, ontwikkeling, plezier en verbinden jong en oud. Daarom blijven we deze verenigingen actief ondersteunen.

Sterke verenigingen, sterke gemeenschap

We investeren in betaalbare en goed onderhouden accommodaties, voldoende trainings- en repetitieruimte en goede ondersteuning voor vrijwilligers. Seniorenclubs helpen we hun aanbod uit te breiden, zodat ouderen actief en sociaal verbonden blijven. Sportverenigingen ondersteunen we bij het verduurzamen van hun gebouwen en velden, goed voor het klimaat én voor lagere lasten.

Scoutinggroepen vervullen een unieke rol in de ontwikkeling van jongeren. Zij leren samenwerken, verantwoordelijkheid nemen en respect hebben voor de natuur. Ook culturele verenigingen krijgen ruimte - financieel én letterlijk - om hun waardevolle werk voort te zetten. Zo blijft het verenigingsleven toegankelijk voor iedereen.

Culturele activiteiten

Een cruciaal onderdeel van ons beleid is het creëren van een omgeving waarin culturele verenigingen kunnen floreren. Dit realiseren we door gerichte financiële ondersteuning en het beschikbaar stellen van adequate fysieke locaties, waardoor hun essentiële werk op het gebied van cultuureducatie, amateurkunst en sociale binding gewaarborgd blijft en het verenigingsleven levendig en inclusief blijft.

Ruimte en kansen voor jongeren

Jongeren verdienen plekken om elkaar te ontmoeten, zichzelf te ontwikkelen en hun talenten te ontdekken. We zijn blij met de skatebanen in Gilze en Rijen maar zien dat niet elke jongere zich daar thuis voelt. Daarom investeert D66 in een breed en aantrekkelijk jongerenaanbod: van creatieve workshops en muziekprojecten tot sporttoernooien en avondactiviteiten.

Samen met jongerenwerk, scholen, sportclubs en culturele organisaties ontwikkelen we programma's die aansluiten bij wat jongeren écht willen. Meer inlooplocaties, goede begeleiding en veilige ontmoetingsplekken zijn daarbij essentieel. Jongeren denken mee en beslissen mee - zij zijn mede-vormgevers van onze gemeente.

Sport en cultuur

Bouwlocaties voor carnavalswagens

Carnaval is voor D66 méér dan immaterieel erfgoed. Het is een feest dat verbindt, zorgt voor plezier en gemeenschapszin en waarin generaties samenkomen. Juist in de bouw van carnavalswagens zien we de kracht van carnaval terug: jongeren leren er samenwerken, plannen maken en komen spelenderwijs in aanraking met techniek, creativiteit en vakmanschap. Dat is waardevol, nu én voor de toekomst. D66 wil daarom dat carnavalswagen-bouwers voldoende en betaalbare ruimte krijgen om te bouwen, veilig en passend binnen de gemeente. Zo houden we carnaval levend, toegankelijk en toekomstbestendig - als feest van en voor iedereen.

Samen oud & nieuw vieren

Nu het afsteken van vuurwerk in 2025 voor het laatst is toegestaan wil D66 oud & nieuw samen en feestelijk blijven vieren. Daarom pleiten we voor centrale lasershows per kern of op een gezamenlijke locatie in de gemeente zodat iedereen veilig en samen het nieuwe jaar kan inluiden.

Meer kunst, cultuur en evenementen

Kunst en cultuur maken onze gemeente levendig en inspirerend. D66 wil méér kunst in de openbare ruimte: muurschilderingen, beelden, installaties en interactieve kunst die verrassen en verbinden. We investeren in lokale makers en culturele organisaties en geven ruimte aan vernieuwende initiatieven, van wijkfestivals tot openluchtconcerten en pop-uptheater.

Door cultuur dichtbij te brengen - op straat, in parken en in buurthuizen - maken we Gilze en Rijen creatiever, aantrekkelijker en socialer.

Kort gezegd

D66 kiest voor:

- sterke steun voor cultuur, sport, seniorenclubs en scouting
- een breed en eigentijds aanbod voor jongeren
- meer kunst in de openbare ruimte
- bouwlocaties voor carnavalswagens
- samen oud & nieuw vieren
- ruimte voor evenementen en lokale creativiteit

Verantwoording

Aan dit verkiezingsprogramma werkten mee Antonet Krol, Erik Vogels, Saskia de Frel, Ruud Bousché, Kitty van Noort, Ad Maas en Frits van Vugt.

Dit is ons verkiezingsprogramma: de idealen en de keuzes die ons richting geven. We laten zien wat we zien, wat we willen en wat dat concreet betekent.

D66